

DR. SC. MATO BRAUTOVIĆ JE OBRANIO DISERTACIJU „KARAKTERISTIKE NOVIH MEDIJA U FUNKCIJI ONLINE NOVINARSTVA“

*Mato Brautović Ph. D. Defended his Doctoral
Desirtation Titled “Characteristics of the New
Media in the Function of On line Journalism“*

Mato Brautović obranio je 11. rujna 2006. na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu disertaciju "Karakteristike novih medija u funkciji online novinarstva" i time je postao doktor znanosti u području društvenih znanosti, znanstvenom polju informacijskih znanosti. Mentor u postupku stjecanja doktorata bio je

prof. dr. sc. Stjepan Malović, a u Povjerenstvu za obranu bili su i prof. dr. sc. Damir Boras i prof. dr. sc. Nenad Prelog.

Disertacija obuhvaća 367 stranica, od toga 142 teksta s bibliografijom, a preostali dio odnosi se na deset priloga, uz sedam slika, 23 grafikona i 14 tablica. Relevantna je bibliografija standardno uređena i sadržava 161 jedinicu. Rad je podijeljen na uvod i 9 cjelina u kojima autor razrađuje karakteristike novih medija, te analizira primjenu i stilska obilježja *online* novinarstva. Posebna je vrijednost rada istraživanje hrvatskih web-stranica.

U uvodnom poglavlju izneseni su problem, svrha i ciljevi istraživanja, ocjena dosadašnjih istraživanja, znanstvene metode i obrazloženje strukture disertacije. Nadaje, postavljene su osnovne definicije i pojmovi rabljeni u radu.

Drugo poglavlje objašnjava što su to novi mediji te ih definira; tu su ubrojani Internet, računalne i videoigre, digitalna umjetnost i grafika, te virtualna realnost. Osim objašnjenja njihovih temeljnih značajka posebna je pozornost posvećena povijesnom razvoju novih medija, njihovim razlikama, ali i međusobnoj povezanosti kako bi se naglasio brz razvoj nekarakterističan za ijedan dosadašnji medij. U ovom poglavlju detaljno je

objašnjen Internet kao globalna računalna mreža te svi servisi koji iz njega proizlaze a važni su za potrebe ovoga rada: elektronička pošta, World Wide Web, dostavne liste, diskusijske liste, čavrljanje i višekorisnička dimenzija.

U trećem poglavlju govori se o teorijama novih medija, koje najvećim dijelom proizlaze iz teorija računalno posredovanoga komuniciranja. U teorije i koncepte koji objašnjavaju karakteristike novih medija ubrajaju se: teorija društvene prisutnosti, teorija bogatstva medija, koncept društvenih znakova, koncept računala kao društvenih aktera te koncepti interaktivnosti i hipermediji.

Karakteristike novih medija objašnjene su u četvrtom poglavlju. To su neposrednost, interaktivnost, multimedijalnost, nelinearnost, povezanost i arhiviranost. Iz tih karakteristika vidi se da je riječ o medijima zasnovanima na informacijsko-komunikacijskoj tehnologiji i da bez razvoja te tehnologije nikad ne bi niti nastali.

Peto poglavlje objašnjava *online* komuniciranje, koje ima karakteristike masmedijskog, interpersonalnog i računalno posredovanog komuniciranja. Za objašnjenje komuniciranja jedan-na-jedan upotrijebljeni su jednosmjerni, dvosmjerni i kružni modeli komuniciranja. Masmedijski model komuniciranja Harolda Lasswella objašnjava komuniciranje jedan-na-mnogi. Komuniciranje mnogi-na-mnogi hipermedijski je model komuniciranja koji je predložio Jonathan Steuer. Model pretraživanja informacija na Internetu najlakše je objasniti na osnovi modela komuniciranja mnogi-na-jedan. Posebna značajka *online* komuniciranja jest sinkronost i asinkronost, koje označuju mogućnost komuniciranja u realnom vremenu i s odgodom.

Masmedijski aspekti *online* komuniciranja obrađeni su u šestom poglavlju. Na Internet se tako mogu aplicirati teorije odabira medija, upotrebe i zadovoljstva, utvrđivanja djelokruga rada i selektivne izloženosti. U ovom poglavlju definirano je što su to *online* mediji i njihove vrste prema Bruce Garrisonu,

Mark Deuzeu i funkciji koju imaju. Posebna pozornost usmjerena je na hrvatske *online* medije i njihov razvoj.

U sedmom poglavlju riječ je o *online* novinarstvu i njegovim osnovnim funkcijama. Ono je u osnovnom obliku izvješćivanje i prezentiranje novosti s pomoću Interneta. Prezentiranje *online* novosti obavlja se na raznovrsne načine. Zbog konstantnog razvoja *online* medija i nepostojanja ustaljenih forma, u prezentiranju *online* novosti još uvijek nema standarda. Jonathan Dube jedini je pokušao definirati *online* novinarske forme. Poseban problem *online* novinarstva etički su standardi jer svatko može biti novinar i pokrenuti svoj *online* medij. Budućnost *online* novinarstva treba gledati temeljem neposrednih događanja, no kako će se ono doista razvijati, gotovo je nemoguće predvidjeti. Jedino je sigurno da je Internet budućnost cjelokupnoga novinarstva.

Središnji dio disertacije – istraživanje - obrađeno je u osmom poglavlju. Prvi dio obuhvaća analizu sadržaja *online* medija, a drugi dio istraživanje *online* anketom, dok treći dio prezentira predložene modele *online* medija u skladu s prethodno navedenim karakteristikama.

Disertacija završava zaključkom kako je utvrđivanje standarda jedan od smjernica za buduća istraživanja i praksu *online* medija.

Mato Brautović rođen je 7. srpnja 1977. u Dubrovniku. Osnovnu školu je završio u Cavtatu, a Pomorsko-tehničku školu u Dubrovniku. Na Pomorskom fakultetu Sveučilišta u Splitu diplomirao je Studij pomorskog prometa, smjer Nautika, 2000. godine, s temom «Upotreba programskog jezika Visual Basic 6.0 za izradu elektronskih karata s primjerom». Dobitnik je rektorove nagrade za ukupnosti postignuća u studiranju i aktivnostima Studentskog zbora. Diplomirao je na poslijediplomskom studiju Međunarodni odnosi na Fakultetu političkih znanosti 2003. godine, gdje je stekao zvanje magistra znanosti nakon što je obranio magistarski rad «Informacijska sigurnost i terorizam na Internetu». Autor je knjige *Novine u graničnom području Boka kotorska – Dubrovnik – Istočna Hercegovina* i koautor knjige *Povijesno-umjetnička topografija Konavala i stanje očuvanosti spomeničke baštine*. Voditelj je radionica na trećoj godini studija Mediji i kultura društva: „Online izvješćivanje“, „Uređivanje online medija“, „Uporaba računala u novinarstvu i odnosima s javnostima“ i „Web dizajn“.

Glavni urednik

Rukopis primljen: 20.9.2006.

